

جبر خطی

دانشکده مهندسی کامپیوتر

حمیدرضا ربیعی، مریم رمضان
پاییز ۱۴۰۳

تبدیل خطی، تغییر پایه، وارون و دترمینان

تمرین تئوری چهارم

تاریخ انتشار: ۱۵ آبان ۱۴۰۳

۱. پرسش‌های خود درمورد این تمرین را در سامانه کوئرا مطرح کنید.

۲. سیاست ارسال با تاخیر: شما در مجموع در طول نیم‌سال می‌توانید از ۴ روز تاخیر در ارسال تمرین‌های تئوری خود استفاده نمایید. تاخیرها با مقیاس ساعت محاسبه شده و به بالا گرد می‌شوند.

۳. سیاست مشارکت دانشجویان در حل کردن تمرین: دانشجویان می‌توانند در حل تمرین برای رفع ابهام و یا به‌دست آوردن ایده‌ی کلی با یک‌دیگر مشورت و همفکری کنند. این کار مورد تایید و تشویق تیم ارائه‌ی درس می‌باشد؛ چرا که هم‌فکری و کار گروهی می‌تواند موجب تقویت یادگیری شود. اما به‌دست آوردن جزئیات راه‌حل و نگارش پاسخ باید تماماً توسط خود دانشجو انجام شود. حتماً در انتهای پاسخ‌های ارسالی خود نام افرادی که با آن‌ها همفکری کردید را ذکر کنید.

پرسش ۱ (۱۷ نمره) فرض کنید $T : V \rightarrow W$ یک تبدیل خطی باشد. همچنین فرض کنید V یک فضای برداری با بعد متناهی است و $\dim(V) = n$. اگر $w_1, \dots, w_m \in W$ یک پایه برای $\text{im}(T)$ باشد و $v_1, \dots, v_m \in V$ به طوری که $T(v_i) = w_i$ ، نشان دهید برای $i = 1, \dots, m$ داریم:

$$V = \text{span}\{v_1, \dots, v_m\} \oplus \ker(T)$$

پرسش ۲ (۱۷ نمره) فرض کنید U, W, V فضاهای برداری با ابعاد متناهی روی F باشند. همچنین فرض کنید که $\alpha, \beta \in F$ باشند. (الف) فرض کنید $T : V \rightarrow W$ یک تبدیل خطی باشد. نشان دهید:

$$\text{rank}(T) \leq \dim(V)$$

(ب) فرض کنید $S : U \rightarrow V$ و $T : V \rightarrow W$ تبدیل‌های خطی باشند. نشان دهید:

$$\text{rank}(T \circ S) \leq \text{rank}(T)$$

و

$$\text{rank}(T \circ S) \leq \text{rank}(S)$$

پرسش ۳ (۱۶ نمره) فرض کنید V یک فضای برداری میدان F بوده و $T : V \rightarrow V$ یک تبدیل خطی باشد، به طوری که در هر پایه B از V ماتریس $[T]_B$ قطری است. ثابت کنید T مضرب همانی است؛ یعنی برای هر $\alpha \in V$ داریم $T(\alpha) = c\alpha$.

پرسش ۴ (۱۵ نمره) فرض کنید $A, B \in M_n(R)$ باشد به طوری که $AA^T = I = BB^T$ و همچنین $\det(A) + \det(B) = 0$ است. نشان دهید ماتریس $A + B$ وارون پذیر نیست.

پرسش ۵ (۱۵ نمره) ماتریس $A \in M_n(R)$ است. درایه (i, j) ماتریس A را برابر $\frac{1}{\min(i, j)}$ تعریف کنید. مقدار $\det(A)$ را بیابید.

پرسش ۶ (۲۰ نمره) V یک فضای برداری با بعد متناهی و $T : V \rightarrow V$ یک تبدیل خطی است.

(آ) اگر $V = R(T) + N(T)$ ، نشان دهید $V = R(T) \oplus N(T)$.

(ب) اگر $R(T) \cap N(T) = \{0\}$ ، نشان دهید $V = R(T) \oplus N(T)$.